Protokół III posiedzenia Komitetu Rewitalizacji w dniu 10 marca 2022 roku, godz. 16.00.

Miejsce posiedzenia:

Biblioteka Miejska przy ul. Gdańskiej 8 w Łodzi

Załącznik nr 1 do protokołu stanowi lista obecności na posiedzeniu.

W posiedzeniu uczestniczyło 13 członków Komitetu oraz 2 pracowników Biura Rewitalizacji i Mieszkalnictwa. Nieobecnych było 5 członków Komitetu.

Porządek posiedzenia:

1. Otwarcie posiedzenia, przyjęcie porządku obrad i zatwierdzenie protokołu z poprzedniego posiedzenia.
2. Przedstawienie informacji o realizacji projektów współfinansowanych ze środków unijnych z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej oraz projektów edukacyjnych - *prezentacja pani Agnieszka Lewandowska z BRiM*
3. Przedstawienie informacji o planowanych i uruchomionych funkcjach społecznych na obszarze rewitalizacji - mieszkania chronione, domy dziennego pobytu, świetlice środowiskowe, Centra Aktywności Lokalnej itp. – *prezentacja pani Ewa Grabarczyk z BRiM*
4. Sprawy różne

Ad.1.

Pani Jolanta Woźnicka przewodnicząca Komitetu powitała zebranych uczestników. Członkowie Komitetu mieli po raz pierwszy okazję spotkać się w sposób bezpośredni. Zaproponowano ponowne przedstawienie się członków Komitetu. Po krótkich przywitaniach i ponownym przedstawieniu się osób zebranych Pani Przewodnicząca przystąpiła do przedstawienia porządku obrad, następnie zapytała o uwagi do propozycji tematów posiedzenia oraz protokołu.
Nikt z członków Komitetu nie zgłosił uwag do zaproponowanego porządku posiedzenia.
Nikt z członków Komitetu nie zgłosił uwag do protokołu II posiedzenia Komitetu.

Przechodząc do punktu drugiego obrad Pani Przewodnicząca przedstawiła zaproszonych prelegentów z Biura Rewitalizacji i Mieszkalnictwa. Panią Ewę Grabarczyk oraz Panią Agnieszkę Lewandowska, która przemawiała jako pierwsza.

Ad.2.

Członkom Komitetu Rewitalizacji została przedstawiona prezentacja przygotowana przez Panią Agnieszkę Lewandowską Kierowniczkę Oddziału Rozwoju Społecznego w Biurze Rewitalizacji i Mieszkalnictwa UMŁ Prezentacja zostanie załączona do niniejszego protokołu.
W ramach wprowadzenia Pani Agnieszka Lewandowska poinformowała, że jej Oddział realizuje projekty unijne skierowane do mieszkańców obszaru rewitalizacji z zakresu aktywizacji społeczno-zawodowej i społecznej. Miasto Łódź nie ma problemów z finansowaniem tych działań, ponieważ w 2016 roku został podpisany kontrakt między Marszałkiem Województwa, a Panią Prezydent, w ramach którego zostały wydzielone

pieniądze na podstawie Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Łódzkiego na konkursy dedykowane Miastu Łódź, mieszkańcom Łodzi, w tym mieszkańcom obszaru rewitalizacji. Miasto wraz z Partnerami korzystają z tych środków realizując działania wpisujące się w trzy filary tematyczne tj. 1. Włączenie społeczne i zatrudnienie, 2. Przedsiębiorczość , 3. Edukacja.

W trakcie omawiania kolejnych slajdów prezentacji pojawiły się pytania ze strony Pana Karola Pruskiego oraz Pana Władysława Skwarki

Między innymi:

- Projekty trwają od roku 2014 do 2020 – to perspektywa unijna, która nie kończy się wraz z umową. Mamy rok 2022 i mówimy o projektach które się jeszcze toczą.

Odpowiedź Pani Agnieszki Lewandowskiej : Obowiązuje zasada N+3, czyli projekty z okresu 2014-2020 realizujemy do 2023 r.

- Jaki procent zaplanowanych działań projektowych pozostaje do wykonania?

Odpowiedź Pani Agnieszki Lewandowskiej: Pozostało około 2% z puli wszystkich środków zagwarantowanych kontaktem. Obecnie jest w przygotowaniu ostatni konkurs, który można by było przeformułować/rozszerzyć celem udzielenia wsparcia dla uchodźców z Ukrainy przebywających na obszarze rewitalizacji. Sprawa była poruszana na wstępnym spotkaniu w Wojewódzkim Urzędzie Pracy. Temat jest niezwykle dynamiczny.

- Panowie Skwarka i Pruski wyrazili opinię, iż w pierwszej kolejności muszą pojawić się odpowiednio zapisy prawne regulujące takie działania i że nie powinny one naruszać całej konstrukcji projektu (finansowania projektu rewitalizacji), a tylko te przeznaczone na aktywizację społeczną. W przeciwnym razie zmiany w finansowaniu projektów będą niezgodne z prawem. Jako Komitet Rewitalizacji mamy prawo, aby zgłaszać tego typu uwagi. Nie należy przerzucać do tego projektu tzw. "chciejstwa" pomocowego. Nieprawidłowe wydatkowanie pieniędzy pochodzących ze środków unijnych grozi zwrotami tych środków. Należy do realizacji tych idei podchodzić ostrożnie.

Odpowiedź Pani Agnieszki Lewandowskiej : Odkąd projekty EFS pojawiły się w Polsce, uchodźcy stanowili w nich grupę docelową. Wszystkie konkursy i projekty realizowane są w oparciu o aktualne prawo.

Pani Przewodnicząca podsumowując tę część dyskusji poprosiła, aby uwagi dotyczące wydatkowania pieniędzy unijnych na pierwotnie postawione cele, a nie cele pomocowe dla Ukrainy znalazły się w protokole ponieważ nie jesteśmy w stanie zdecydować kto ostatecznie powinien być beneficjentem projektów. Istotą prezentacji jest zapoznanie się, jakie projekty do tej pory zostały zrealizowane przez Miasto i Partnerów, jakie zdobyliśmy informacje i dane o beneficjentach tych projektów, oraz jakie osiągnęliśmy efekty.

Pani Agnieszka Lewandowska prezentując poszczególne slajdy, zwróciła uwagę na poniższe kwestie:

- Wsparciem objęto osoby najdalej oddalone od rynku pracy, osoby z niepełnosprawnościami, osoby opuszczające zakłady karne, osoby opuszczające pieczę zastępczą, rodziców samotnie wychowujących dzieci, osoby zagrożone ubóstwem i /lub wykluczeniem społecznym.
  Projekty poświęcone były aktywizacji społecznej, adresaci otrzymali wsparcie m.in. psychologa, terapeuty, pośredników pracy, doradcy zawodowego celem uzyskania kwalifikacji i rozwinięcia kompetencji i ostatecznie dzięki stażom uzyskania trwałego zatrudnienia.
- Pan Pruski zadał pytanie o finalny efekt realizacji tych projektów.

Odpowiedź Pani Agnieszki Lewandowskiej: Jeżeli mówimy o aktywizacji społecznej, ten wskaźnik był na poziomie 80 - 90%, natomiast jeżeli chodzi o efektywność zatrudnieniową - To w przypadku osób

pełnosprawnych, to było to na minimalnym poziomie 34%. Natomiast dla osób z niepełnosprawnościami minimalne wskaźniki były na poziomie 25 %. W wielu projektach ten wskaźnik był osiągnięty o wiele wyższy.

- Pan Skwarka przytoczył wyniki badań prowadzonych przez Uniwersytet Łódzki i zadał pytanie: O jaki procent zmniejszyła się liczba osób podlegających wykluczeniu społecznemu oraz jaki procent uczestników i beneficjentów tego wsparcia pozostało w rejonach rewitalizacji?

Odpowiedź Pani Agnieszki Lewandowskiej: Osiemdziesiąt do osiemdziesięciu kilku procent zmniejszyła się liczba osób wykluczonych (mówiąc o aktywizacji społecznej) biorących udział w projektach rewitalizacji społecznej, natomiast zaktywizowanych zawodowo zostało co najmniej 34% z grupy osób biorących udział w projektach.

W przypadku drugiego pytania kwestia zamieszkiwania na obszarze rewitalizacji badana jest zawsze na początku projektu, przy udzielaniu pierwszej formy wsparcia. Natomiast po zakończeniu realizacji projektu, w przypadku osób, które uruchamiały działalność gospodarczą połowa z nich powstała i nadal jest prowadzona na obszarze rewitalizacji lub w bliskiej odległości od granicy obszaru rewitalizacji.

- Pan Pruski: Co dzieje się po projekcie, czy beneficjenci otrzymują kolejne wsparcie, czy też są pozostawieni sami sobie?

Odpowiedź Pani Agnieszki Lewandowskiej: Wielokrotnie próbowaliśmy wydłużać projekty, szczególnie dla grup osób najmocniej oddalonych od rynku pracy. Czasami uzyskiwaliśmy na to zgodę, czasami spotykaliśmy się z ograniczeniami regulaminowymi. Z doświadczeń wiemy, że w projektach należy umieścić różne inne formy wsparcia w zakresie aktywizacji zawodowej. Część osób po projekcie potrzebowała dodatkowego wsparcia i szła do drugiego projektu, a dla części osób udział w jednym projekcie był wystarczający i pozwalał na usamodzielnienie się.

- Pan Arkadiusz Kieler poruszył temat powrotu osób wykwaterowanych do zrewitalizowanych budynków. Wskazano, że niewielki procent osób wykwaterowanych uczestniczy w projektach. Zadano pytanie o liczbę osób, która była na obszarze rewitalizacji w momencie rozpoczęcia projektów, a ile powróciło do swoich domów.

Odpowiedź Pani Ewy Grabarczyk: Bardzo niewiele osób deklaruje powrót do swoich pierwotnych lokali (trud przeprowadzki, pozostają na obszarze rewitalizacji).

Pani Przewodnicząca Jolanta Woźnicka zwróciła uwagę, że przy kolejnej prezentacji nt. funkcji społecznych będziemy szerzej o tym rozmawiać.

- Pani Edyta Masierek: Jaki procent firm/działalności gospodarczych które skorzystały z pomocy PUP funkcjonuje po 12 miesiącach biorąc pod uwagę, że niektóre projekty zakończyły się 3 i 4 lata temu?

Odpowiedź Pani Agnieszki Lewandowskiej: Zdecydowana większość około 90 %. Obecnie jest aktywnych 349 firm. Z trzech konkursów, które się zakończyły w roku 2017, 2018 i 2019 mamy 180 uruchomionych działalności gospodarczych, z tego 160 nadal w chwili obecnej ją prowadzi. O reszcie, czyli 20 nasi partnerzy wiedzy nie mieli.

W III filarze Edukacja projekty wspierały zarówno dzieci jak i dorosłych. Jeśli chodzi o edukację przedszkolną mamy 31 projektów. Są to placówki zlokalizowane na obszarze rewitalizacji plus kilka spoza. Przedszkola

otrzymywały wsparcie zdiagnozowane i celowe na przykład opiekę logopedyczną lub psychologiczną lub naukę języka migowego. W szkołach podstawowych wyrównywane były niedobory w godzinach nauki języków obcych, nauczyciele zaś otrzymali wsparcie w zakresie technologii informacyjno-komunikacyjnych. Szkoły modernizowały systemy sieciowe oraz doposażały pracownie w sprzęt do nauczania lub obejmowały opieką uczniów z dysfunkcjami. W ramach projektów edukacyjnych tworzone były sale do praktycznej nauki zawodu (technik masażysta).

- Pani Anna Gnitecka: Czy sprawdzano wśród ludzi zagrożonych wykluczeniem w jakim zawodzie, w jakiej branży będzie im najłatwiej znaleźć zatrudnienie? W jakich kategoriach, w jakich zawodach poszukują oni pracy ?

Odpowiedź Pani Agnieszki Lewandowskiej: Beneficjenci podlegają badaniu kompetencji wykonywanemu przez doradcę zawodowego. Stwierdzamy do czego jest zdolny i wysyłamy na szkolenie. Zanim się tam znajdzie szukamy dla niego zatrudnienia. Pytanie dotyczyło filaru Włączenie społeczne i zatrudnienie.

Pani Agnieszka podała kilka przykładów projektów, które szczególnie należy wyróżnić ze względu ma pomysł i efekty.

- Projekt realizowany wraz ze Stowarzyszeniem Inicjatywa Rozsądnych Polaków. Projekt polegał na wyremontowaniu dwóch mieszkań, wyposażeniu ich i zasiedleniu przez osoby wykluczone. Osoby te otrzymały pomoc w postaci spotkań z psychologiem, terapeutą, z osobą uczącą planowania domowego budżetu. Po roku czasu 6 z 8 osób usamodzielniło się.
- Projekt realizowany wraz ze Stowarzyszeniem Abakus. Projekt skierowany do osób uzależnionych oraz osób opuszczających zakłady karne. Aktywizacja społeczna i zawodowa 48 osób poprzez uruchomienie kompleksowej ścieżki wsparcia. Miasto użyczyło 2 mieszkania, które zostały wyremontowane w ramach projektu i stały się mieszkaniami aktywizacyjnymi. Po raz pierwszy kompleksowym wsparciem w Łodzi zostały objęte kobiety opuszczające zakłady karne.

Obecnie prowadzone są konsultacje społeczne do nowego programu Fundusze Europejskie dla Łódzkiego, który być może ruszy już pod koniec tego roku. Prowadzimy rozmowy z Urzędem Marszałkowskim i Wojewódzkim Urzędem Pracy o projektach, tak by były one jak najbardziej dopasowane do potrzeb.

Pani Przewodnicząca poprosiła o przejście do drugiej części spotkania poświęconej funkcjom społecznym. Prezentacje przygotowała Pani Ewa Grabarczyk z BRiM.

Pani Kierownik rozpoczęła od pytania czym jest rewitalizacja obszarowa centrum Łodzi i które rejony dzielnic są nią objęte w kontekście wprowadzanych na nich funkcjach społecznych. Przeprowadzane remonty kamienic mają służyć jako narzędzie do osiągnięcia zmian typu: poprawa jakości życia, ożywienie obszaru, rozwiązanie problemów społecznych, integracja mieszkańców. Aby pozyskać środki na remonty muszą być podjęte zobowiązania mające na celu aktywizację i integrację społeczności lokalnej. W tym kontekście tworzone są :

a) mieszkania chronione dla wychowanków pieczy zastępczej
b) mieszkania chronione dla osób z niepełnosprawnościami: ruchową, intelektualną, z zaburzeniami psychicznymi
c) domy dziennego pobytu

d) centra aktywności lokalnej
e) świetlice środowiskowe dla dzieci i młodzieży
f) Centrum Wsparcia i Rozwoju Społecznego przy Pogonowskiego 34
g) biblioteki miejskie – miejsce spotkań mieszkańców o różnym przekroju wiekowym uczestniczących w szerokiej ofercie programowej i kulturalnej. Zagadnienie ma posłużyć jako temat do osobnego spotkania Komitetu.
h) środowiskowy dom samopomocy
i) Lokale dla organizacji pozarządowych
j) Lokale użytkowe dla przedsiębiorców, pracownie twórcze
k) Sienkiewicza 73/75 – teatr Pinokio z nowymi funkcjami
l) Placówki opiekuńczo-wychowawcze
m) Kluby sąsiedzkie

- Pani Dorota Grzelak zaapelowała by wzorem zachodnich rozwiązań tworzyć miejsca do spotkań międzypokoleniowych.
- Pani Przewodnicząca Jolanta Woźnicka wspomniała o konieczności konsultacji w większym gronie (NGO, instytucje i organizacje działające na obszarze rewitalizacji) działań o charakterze społecznym, roli wolontariatu na obszarze rewitalizacji, w tym wolontariatu sąsiedzkiego, oraz o nawiązaniu koniecznego dialogu między instytucjami w kwestii różnorodnej oferty vs jej konkurencyjność vs partnerstwo (Miasto + organizacje+ instytucje)
- Pan Karol Pruski zwrócił uwagę, że operatorem funkcji społecznych mogą zostać podmioty spoza obszaru, których oferta i działania mogą przynieść bardzo przyzwoite efekty.

Wnioski prowadzącej Pani Ewy Grabarczyk oraz zebranych uczestników:

a) Zaproszenie pana Piotra Kowalskiego z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej celem przedstawienia procesów dotyczących zasiedlania mieszkań chronionych, zadań Centrum Administracyjnego Pieczy Zastępczej,
b) Obecnie wszystkie duże placówki opiekuńczo-wychowawcze w Łodzi zostały przeznaczone na pomoc i przyjęcie dzieci z Ukrainy,
c) Kolejne spotkanie poświęcone będzie kontynuacji prezentacji Pani Ewy Grabarczyk i tematowi funkcji społecznych na obszarze rewitalizacji.

Ad.5.

Następne posiedzenie Komitetu odbędzie się **7 kwietnia o godzinie 16.00 w Pałacu Steinertów przy Piotrkowskiej 272**

Tematyka posiedzenia – kontynuacja prezentacji o planowanych i uruchomionych funkcjach społecznych na obszarze rewitalizacji, zwiedzanie zrewitalizowanego Pałacu Steinertów.

Protokółowała

Anna Gnitecka

Anna Gnitecka

Przewodniczyła posiedzeniu

Jolanta Woźnicka